

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 592/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Fajčákom, Š. Kukuru 14, Michalovce, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 Tpo 34/2016-40 zo 14. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského

súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Tpo 34/2016-40 zo 14. júna 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že je stíhaný pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Skutok sa mal stať 6. januára 2016 a obvinenie mu bolo vznesené 15. februára 2016. Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“) ho následne vzal do väzby. Proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú krajský súd zamietol. Sťažovateľ je teda vo väzbe od 15. februára 2016.

Sťažovateľ uvádza, že zo skutku ho usvedčuje iba poškodený [REDAKOVANÉ], ktorý mal pri výsluchu 7. januára 2016 na Obvodnom oddelení Policajného zboru Sobrance uviesť, že „*pri aute nevidel nikoho, ani nenašiel tam žiaden predmet. Tvrdil, že videl [REDAKOVANÉ] do tváre z poschodia rodinného domu, hoci nebolo zapnuté verejné osvetlenie, čo podľa mňa nie je možné. Keď došiel do práce na Okresný dopravný inšpektorát v [REDAKOVANÉ], tam už tvrdil, že auto mu podpálil [REDAKOVANÉ] avšak pri ďalších výpovediach opisoval celkom ináč ako došlo k podpáleniu auta. [REDAKOVANÉ], ktorého spomína aj poškodený uviedol, že poškodený neuviedol žiadne meno, kto by mu auto zapálil, tvrdil iba, že ma dôvodné podozrenie. Ďalší svedkovia a to [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vypovedali k okolnostiam, keď sa zisťovalo, kto sa mal 06. 01. 2016 pohybovať v obci [REDAKOVANÉ] a pýtať sa na poškodeného.“. Uvedené sťažovateľ uvádza len pre úplnosť, aby ústavný súd vedel, ako sa v predmetnej veci koná.*

Sťažovateľ ďalej uvádza, že trestné stíhanie proti nemu začalo najskôr Obvodné oddelenie Policajného zboru Sobrance, neskôr vo veci konal vyšetrovateľ kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Michalovce a potom Národná kriminálna agentúra. Podľa sťažovateľa sú v konaní skutočné prieťahy. Zastáva názor, že podľa zápisníc o výpovedi bol dostatok času, aby sa predmetná vec ukončila. Sťažovateľ uvádza, že okrem tvrdenia poškodeného, ktorý svoje výpovede menil, nie je voči nemu absolútne žiadny iný dôkaz.

Dňa 9. mája 2016 sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Okresný súd jeho žiadosti vyhovel. Sťažovateľ uvádza, že proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce (ďalej len „prokurátor“) sťažnosť, v ktorej namietal, že sťažovateľ je stíhaný v inej trestnej veci, je potrebné vykonať ďalšie dôkazy, sťažovateľ spáchanie skutku v celom rozsahu popiera, no svedkovia uvedení vo vyšetrovacom spise ho usvedčujú. Sťažovateľ uvedené tvrdenie prokurátora považuje za protiústavné a protizákonné. Je toho názoru, že nikoho nemožno držať vo väzbe len preto, že sa nepriznáva, keďže v tomto konkrétnom prípade sa sťažovateľ ani nemá k čomu priznať, pretože skutok nespáchal.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí 14. júna 2016 uznesením sp. zn. 7 Tpo 34/2016 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu, žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol a ponechal ho vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ uvádza, že krajský súd svoje uznesenie odôvodnil tým, že zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná. Podľa krajského súdu bolo napadnuté uznesenie okresného súdu predčasné a navyše odôvodnenie nepostačujúce – arbitrárne. Sťažovateľ však zastáva názor, že uznesenie okresného súdu je úplne dostatočné, pretože boli vypočutí svedkovia, počas vyšetrovania už uplynula dlhšia doba a k dnešnému dňu je vo väzbe 4 mesiace a 10 dní. Podľa sťažovateľa sám krajský súd uviedol, že väzobné veci sa majú vybavovať predčasne a nemajú byť prostriedkom na získanie priznania. Sťažovateľ zastáva názor, že aj keď krajský súd poukazuje na § 2 ods. 6 Trestného poriadku, sám sa tým neriadi, lebo *„ak ide o väzbu treba dbať na zásadu primeranosti a zdržanlivosti, treba aby sa využívali opatrenia, ktoré nebudú neprimerane zasahovať do základných práv a slobôd osoby, zo zásady primeranosti navyše vyplýva, že väzba nie je na mieste, pokiaľ by bola prísnyim zaisťovacím opatrením s prihliadnutím na závažnosť činu ide iba o prečin, kde ani výška škody doposiaľ nebola presne zistená a tiež na očakávaný trest skutočne táto zásada spočíva v takom postupe OČTK a súdu, aby čo najmenej zasahovalo do základných práv a slobôd občanov a je výrazom humanizácie trestného konania a úcty k ľudským právam a slobodám“*. Krajský súd mal tiež podľa sťažovateľa uviesť, že argument prokurátora nesvedčí o tom, aby orgány činné v trestnom konaní

postupovali podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku, ale pokiaľ ide o argument možného pokračovania v trestnej činnosti, krajský súd poukazuje na to, že v trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 3 T 50/2016 nenadobudol trestný rozkaz právoplatnosť, pretože 2. júna 2016 bol podaný odpor. Podľa sťažovateľa uvedené nemá nič spoločné s predchádzajúcou trestnou vecou, keďže aj keď okresný súd na hlavnom pojednávaní v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 50/2016 rozhodne, že sťažovateľovi bude uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, podá proti jeho rozhodnutiu odvolanie, pretože, ako uvádza, „na tejto dopravnej nehode má podiel teraz už nebohý občan [REDAKOVANÉ], ktorý išiel na bicykli alebo tlačil bicykel v ťažkom stupni opitosti“.

Podľa sťažovateľa uvedené skutočnosti nie sú absolútne žiadnymi dôvodmi, ktorými by krajský súd skutočne mohol odôvodniť dôvod väzby. Podľa sťažovateľa z vyjadrenia krajského súdu vyplýva, že jeho väzba by mohla trvať veľmi dlho, kým by došlo k právoplatnému skončeniu trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3 T 50/2016.

Podľa sťažovateľa krajský súd porušil jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

Za porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 od. 1 ústavy sťažovateľ považuje skutočnosť, že uznesenie krajského súdu nie odôvodnené konkrétnymi skutočnosťami, ale iba dohadmi a hypotetickými úvahami. Zastáva názor, že krajský súd mal sťažnosť prokurátora odmietnuť.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne vydal tento nález:

„1. Krajský súd v Košiciach porušil právo sťažovateľa podľa

1. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

2. Zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. 06. 2016, sp. zn. 7 Tpo/34/2016, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ] o prepustenie z väzby na slobodu a nariaďuje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

3. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie za porušenie jeho základných práv vo výške 6.500,- EUR.

4. Priznáva právnenému zástupcovi sťažovateľa za dva úkony v roku 201 265,08,- EUR t. j. 130,16,- EUR a režijný paušál 2 x 8,58,- EUR, spolu 147,22,- EUR. “

Primerané finančné zadostučinenie sťažovateľ žiada z dôvodu, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru závažným spôsobom, ako aj ignoráciou jeho argumentov zo strany krajského súdu, čo na neho zvlášť nepriaznivo dolieha, keďže sa už skoro 5 mesiacov nachádza vo väzbe odlúčený od svojej rodiny.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Sťažovateľ predložil ústavnému súdu sťažnosť prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, pričom v petite sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu.

Sťažovateľ síce v bode 1 petitu uvádza, že krajský súd porušil jeho označené základné práva podľa ústavy a právo podľa dohovoru, ale žiadnym spôsobom neuvádza, v ktorom konkrétnom konaní k tomuto porušeniu malo dôjsť, pričom následne v bode 2 petitu žiada, aby ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 34/2016 zo 14. júna 2016 a nariadil, aby krajský súd vo veci znovu konal a rozhodol.

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ vyjadruje svoj nesúhlas s uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 34/2016 zo 14. júna 2016, ktorý na podklade prokurátorom podanej sťažnosti zrušil uznesenie okresného súdu, ktorým bol prepustený z väzby, žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol a ponechal ho vo väzbe z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Podľa názoru sťažovateľa uvedené uznesenie krajského súdu nie je odôvodnené konkrétnymi skutočnosťami, ale iba dohadmi a hypotetickými úvahami. Zastáva názor, že krajský súd mal sťažnosť prokurátora zamietnuť.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Text uvedený mimo petitu považuje ústavný súd za súčasť argumentácie ako odôvodnenia sťažnosti.

Ústavný súd konštatuje, že petit sťažnosti je vyjadrený nejednoznačne a protirečivo, a zároveň absentuje vecná súvislosť medzi odôvodnením sťažnosti a jeho petitom. Podľa jeho názoru sťažnosť nespĺňa zákonom predpísané náležitosti. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, podľa ktorej ústavný súd nie je povinný odstraňovať nedostatky zákonom predpísaných náležitostí z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 77/08, IV. ÚS 159/2010), vychádzajúc z toho, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je advokát

povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 252/09, IV. ÚS 159/2010, II. ÚS 522/2014).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nespĺňa požiadavky kvalifikovanej sťažnosti, ktoré by zodpovedali požiadavkám obsiahnutým v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, a preto by ústavný súd mohol sťažnosť sťažovateľa odmietnuť už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Aj napriek uvedenému však ústavný súd, vychádzajúc z materiálneho chápania ochrany základných práv, pristúpil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti k jej preskúmaniu z pohľadu možnej existencie ďalších dôvodov, ktoré by mohli mať za následok jej odmietnutie v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde alebo prijatie na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a to s prihliadnutím na výsledok preskúmania existencie príčinnej súvislosti medzi sťažovateľom namietaným porušením v petite sťažnosti označených práv a napadnutým uznesením krajského súdu.

Z obsahu sťažnosti v kontexte navrhovaného petitu možno ustáliť, že sťažovateľ mal v úmysle namietat porušenie v petite sťažnosti označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 34/2016 zo 14. júna 2016, hoci v petite sťažnosti, t. j. v tej časti sťažnosti, v ktorej navrhuje, ako má ústavný súd rozhodnúť, to nie je vyjadrené náležitým spôsobom. Sťažovateľ totiž neoznačil, v akom konaní mal krajský súd porušiť označené práva podľa ústavy a dohovoru, ani či k porušeniu týchto práv malo dôjsť aj uznesením krajského súdu, aj keď následne v bode 2 petitu žiada, aby ústavný súd zrušil toto uznesenie

krajského súdu a prikázal mu vo veci znovu konať a rozhodnúť. Zároveň sťažovateľ v petite sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia, no opäť neuvádza, vo vzťahu k akému orgánu si uplatňuje tieto nároky.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane uvádza, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je vo vzťahu k všeobecným súdom prieskumným súdom, resp. riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05), a preto zásadne nemá ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov a tiež ochrana princípov spravodlivého procesu. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd právoplatnými rozhodnutiami všeobecných súdov opakovane ústavný súd uvádza, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie základného práva na súdnu ochranu (a práva na spravodlivé súdne konanie) rozhodnutiami všeobecných súdov sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené,

resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Krajský súd napadnuté uznesenie odôvodnil takto:

„Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Michalovce uznesením zo dňa 26. 5. 2016, sp. zn. 1 Tp/17/2016 podľa § 79 ods. 3 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 79 ods. 1 Tr. por. prepustil obvineného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ] z väzby na slobodu s tým, že väzba obvineného končí dňom prepustenia.

V zákonom stanovenej lehote proti tomuto rozhodnutiu podal sťažnosť okresný prokurátor, ktorú odôvodnil tým, že podľa jeho názoru aj naďalej existuje obava z pokračovania páchania ďalšej trestnej činnosti obvineným [REDAKOVANÉ].

Obvinený [REDAKOVANÉ] je súčasne trestne stíhaný aj v inej trestnej veci, a to Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 3 T/50/2016 pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a pre prečin neposkytnutia pomoci podľa § 178 Tr. zák. V tejto trestnej veci Okresný súd Michalovce dňa 24. 5. 2016 vydal trestný rozkaz, ktorým uznal obvineného [REDAKOVANÉ] vinným z vyššie uvádzaných prečinov a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 36 mesiacov. Trestný rozkaz doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. V prípade nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia obvinený [REDAKOVANÉ] by nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a tým by pominula hrozba páchania ďalšej trestnej činnosti. Keďže doposiaľ trestný rozkaz nenadobudol právoplatnosť, jeho prepustením z väzby na slobodu by mohlo dôjsť k mareniu výkonu uloženého trestu, ale aj k pokračovaniu v páchaní ďalšej trestnej činnosti, nakoľko osoba obvineného vytvára o sebe negatívny obraz vo vzťahu k dodržiavaniu zákonov, či riadneho vedenia života.

Podľa názoru sťažovateľa preto aj naďalej existuje dôvod väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ako aj dôvod väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por., lebo vo veci bude potrebné vykonať ešte ďalšie dôkazy a prepustením obvineného na slobodu hrozí obava, že by mohol pôsobiť na svedkov, ktorí doposiaľ vo veci vypočutí neboli.

Okresný prokurátor preto navrhol, aby nadriadený krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie a o žiadosti obvineného [REDAKOVANÉ] rozhodol tak, že tohto ponechá aj naďalej vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por.

Na podklade sťažnosti okresného prokurátora krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. ako nadriadený orgán pri rozhodovaní o sťažnosti preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť je dôvodná.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania mu predchádzajúceho nadriadený krajský súd zistil, že napadnuté rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie je predčasné a navyše odôvodnenie rozhodnutia je nepostačujúce – arbitrárne.

Sudca pre prípravné konanie správne poukázal na určitý spôsob nečinnosti orgánov činných v prípravnom konaní, pokiaľ od 15. 2. 2016, kedy došlo k obmedzeniu osobnej slobody obvineného [REDAKOVANÉ] z dôvodov kolúznej a preventívnej väzby, doposiaľ neboli vykonané predpokladané výsluchy svedkov.

V zmysle ustanovenia § 2 ods. 6 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní sú povinné väzobné veci prejednávať čo najrýchlejšie a väzba nesmie byť prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stíhania.

Argument okresného prokurátora, že vo veci bude potrebné vykonať ďalšie dôkazy a to predovšetkým výsluchom doposiaľ nevypočutých svedkov, nesvedčí o tom, aby orgány činné v prípravnom konaní konali v zmysle ustanovenia § 2 ods. 6 Tr. por. Pokiaľ ide o argument okresného prokurátora spočívajúci v obave z možného pokračovania v trestnej činnosti, s týmto názorom sa stotožnil aj nadriadený krajský súd, keďže zistil, že trestný rozkaz v trestnej veci Okresného súdu Michalovce zo dňa 24. 5. 2016, sp. zn. 3 T/50/2016 nenadobudol právoplatnosť a to z dôvodu podania odporu obvineným dňa 2. 6. 2016.

Nadriadený krajský súd považuje za nutné navyše uviesť, že obvinený [REDAKOVANÉ] v trestnej veci Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3 T/50/2016 bol vo väzbe, a to z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktorý dôvod väzby bol uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3 Tp/66/2015 zo dňa 8. 10. 2015 v zmysle § 80 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. nahradený dohľadom probačného a mediačného úradníka, ako aj prijatím písomného sľubu obvineného.

Napriek vyššie uvádzanej skutočnosti obvinený [REDAKOVANÉ] je teraz dôvodne podozrivý zo spáchania úmyselného prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe, že dňa 6. 1. 2016 v čase okolo 23.40 hod. v obci [REDAKOVANÉ] došiel pred rodinný dom č. [REDAKOVANÉ], kde bolo na ulici zaparkované osobné motorové vozidlo zn. [REDAKOVANÉ], v prednej časti ho polial neznámou horľavou kvapalinou a zapálil a došlo tak k zhoreniu vozidla, čím takto vlastníkovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ] okres [REDAKOVANÉ] spôsobil škodu poškodením vozidla vo výške 3.000 eur.

Z vyššie uvádzaného nepochybne vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] v dobe, keď bol v inej trestnej veci prepustený z väzby na slobodu, pričom dôvod tzv. kolíznej väzby bol nahradený ním daným písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka, mal sa dopustiť konania, z ktorého spáchania je dôvodne podozrivý, a to úmyselného prečinu, čo svedčí o dôvodnosti obavy z možného pokračovania v ďalšej trestnej činnosti zo strany obvineného.

Nadriadený krajský súd preto čiastočne vyhovel sťažnosti okresného prokurátora, rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie, ktorým vyhovel žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zrušil, žiadosť obvineného ako nedôvodnú zamietol s tým, že aj naďalej existujú dôvody väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. “

Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie právneho záveru krajského súdu, že „podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušuje napadnuté uznesenie a podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietla žiadosť obvineného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ] o prepustenie z väzby na slobodu“ a „podľa § 79 ods. 2 Tr. por. ponecháva obvineného [REDAKOVANÉ] vo väzbe z dôvodov § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.“, je založené na racionálnom, podrobnom a pritom ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu, a na základe ktorého bol ustálený dôvod prijatého rozhodnutia. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s právnym názorom vysloveným v napadnutom uznesení krajského súdu, v zmysle svojej stabilizovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by bol svojvoľný,

zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. V danej veci však podľa názoru ústavného súdu o taký prípad nejde. Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu predstavuje podľa názoru ústavného súdu dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy a vyčerpávajúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľovi, na ktorej tento postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd tak považuje odôvodnenie jeho rozhodnutia za nevybočujúce z ústavných limitov determinovaných okruhom namietaného porušenia práv sťažovateľa, a nadväznosti na to, konštatujúc absenciu zistenia príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru a napadnutým uznesením krajského súdu signalizujúcej možnosť vysloviť porušenie označených práv sťažovateľa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Na tomto základe sťažnosť aj v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy považoval ústavný súd za potrebné v zhode so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, IV. ÚS 71/2012, II. ÚS 591/2016) najskôr poukázať na vzťah čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy týkajúci sa špecificky základného práva na osobnú slobodu k čl. 46 ods. 1 ústavy. Z obsahu čl. 17 ústavy vyplýva, že tento vo svojich ustanoveniach zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto sťažnosti v prípadoch, v ktorých sťažovateľ namieta porušenie uvedených práv v súvislosti s konaním, v ktorom sa preskúmava zákonnosť jeho

väzby, spravidla odmieta z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, a preto rozhodol o odmietnutí tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona taktiež ako zjavne neopodstatnenej.

V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti ústavný súd o ďalších požiadavkách sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2016